

Hodnotící zpráva

**k plánu aktivit Zdravého města a místní Agendy 21 ve
Velkém Meziříčí
za rok 2020**

Obsah:

1 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V EVROPĚ.....	3
2 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V ČESKÉ REPUBLICCE - NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST.....	3
3 MÍSTNÍ AGENDA 21.....	4
4 ZDRAVÉ MĚSTO A MA21 VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ.....	5
5 AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2020	
Mezinárodní den mateřského jazyka.....	7
Den pro ženu.....	8
Čistá Vysočina.....	9
Den Země.....	10
Kola pro Afriku.....	11
Den bez tabáku.....	12
Den zdraví.....	13
Den záchranářů.....	14
Evropský týden mobility a Evropský den bez aut.....	15
6 PLÁNOVÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ.....	16
7 DOTACE.....	17
8 GRANTOVÝ PROGRAM ZDRAVÉ MĚSTO 2020.....	18
9 MEDIALIZACE ZDRAVÉHO MĚSTA A MÍSTNÍ AGENDY 21.....	19
10 AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
11 MA21 - ZÍSKÁNÍ KATEGORIE "B"	20
12 ZÁVĚR.....	20

1 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V EVROPĚ

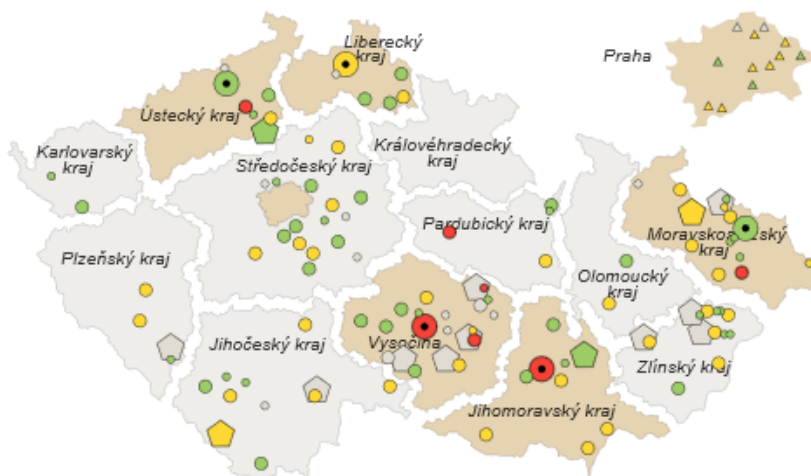
Mezinárodní projekt Zdravé město je již od roku 1988 realizován Světovou zdravotnickou organizací. Pro evropský region WHO je centrála programu umístěna v Kodani.

Všechna zdravá města spojuje především myšlenka kvalitnějšího, zdravějšího a spokojenějšího života jejich občanů. Proto se intenzivně zabývají všemi oblastmi života, které mohou mít vliv na zdraví a pohodu obyvatel. Systematicky podporují kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví, aktivně se ptají svých obyvatel na jejich názory. Nejedná se tedy pouze o stav životního prostředí, ale především o zdravý životní styl lidí a odpovědnost vůči budoucím generacím. V Evropě je aktuálně zapojeno 1 300 Zdravých měst ve 30 zemích. Na regionální úrovni se skrze Zdravé město realizují zásady dokumentů OSN Zdraví 21 (dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva) a Agenda 21 (program pro 21. století, který ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě Zemi).

2 PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO V ČESKÉ REPUBLICĚ - NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST

Myšlenky výše uvedeného projektu se v České republice začaly realizovat již v roce 1989. Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM), byla vytvořena jedenácti aktivními městy v roce 1994. Od roku 2003 je asociace otevřená všem formám municipalit.

NSZM je mezinárodně certifikovaná asociace aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. NSZM sdružuje 131 členů s regionálním vlivem na 2 434 měst a obcí, ve kterých žije 5,995 mil. obyvatel (tj. 56% populace ČR).

Zdravá města se promyšleně snaží utvářet město jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s místními obyvateli. Nástrojem k realizaci projektu Zdravé město a místní Agendy 21 ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je Metodika NSZM ČR. Metodika vznikala po dobu více než deseti let. NSZM na jejím zpracování spolupracovala a nadále ji rozvíjí společně s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty, členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul "Světový projekt EXPO 2000". NSZM je také akreditovanou vzdělávací institucí.

NSZM poskytuje členským municipalitám cenné informace k finančním zdrojům, zprostředkovává spolupráci s odbornými partnery, vzdělává pracovníky úřadů v oblasti udržitelného rozvoje, strategického řízení atd. a v neposlední řadě také propaguje úspěšné aktivity města na celonárodní úrovni.

3 MÍSTNÍ AGENDA 21

Sousloví se skládá ze tří výrazů, každý plní určitý odkaz.

Slovo Místní - odkazuje na naši obec, vlastní místo působení, místo kde žijeme.

Slovo Agenda - je latinského původu a znamená program nebo také seznam věcí, které je třeba udělat, aby bylo dosaženo cíle.

Číslo 21 - vztahuje se k tomu, co musíme udělat ve 21. století, vyzývá k uvažování v delším časovém horizontu.

MA21 je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Program je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě nejen současných obyvatel města, ale také generací jejich dětí.

MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy a strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni. Samosprávy, které již dnes metodu MA21 uplatňují, používají jednoduchou definici toho, co tím sledují: "Dělat správné věci správně".

Je to proces, který není dán zákonem ani vládním nařízením, závisí na vůli místních úřadů a pomoci dalších klíčových partnerů – neziskových organizací, škol, podnikatelů, sdružení a veřejnosti samé. MA21 usiluje o vyvážené prosazování tří principů udržitelného rozvoje (hospodářský rozvoj, sociální požadavky a ochrana životního prostředí) na regionální úrovni. Zaměřuje se na místní rozvoj, podporuje ekologické aktivity obyvatel, společenský a kulturní život měst a obcí.

Nástrojem měření kvality uplatňování principů MA21 je sada kritérií rozdělených do čtyř kategorií A (nejvyšší) až D (nejnižší). Kritéria umožňují všem municipalitám ověřit, zda a na jaké úrovni v praxi realizují procesy MA21. Plnění kritérií je sledováno ve veřejně přístupné Databázi MA21 na www.ma21.cz.

Město Velké Meziříčí se přihlásilo k MA21 v roce 2001.

4 ZDRAVÉ MĚSTO A MA21 VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

Jak je zdravý člověk, tak může být zdravé i město. Jde tedy o sladění mnoha oblastí zvyšování úrovně a kvality života občanů. Životní prostředí, doprava, sociální oblast, bezpečnost, školství, volný čas - to vše jsou oblasti důležité pro každého z nás. Zdravé město je nutné chápat jako dlouhodobý a stále se vyvíjející projekt, který předpokládá aktivní zapojení obyvatel do rozvojových aktivit města.

Hodnotící zpráva Zdravého města Velké Meziříčí a místní Agendy 21 (dále ZM a MA21) je nástrojem, jak přehlednou a poutavou formou informovat vedení města, zastupitele a širokou veřejnost o jednotlivých aktivitách realizovaných v rámci Zdravého města Velké Meziříčí a MA21 v uplynulém roce. Tato zpráva obsahuje výčet splněných aktivit, dosažených úspěchů a přínosů včetně fotodokumentace z realizovaných akcí a činností.

Město Velké Meziříčí je od roku 2001 řádným členem asociace Národní sítě Zdravých měst ČR (dále jen NSZM ČR). Přistoupením do NSZM ČR se zavázalo naplňovat zásady a cíle místní Agendy 21, a to přijetím Deklarace projektu Zdravé město Velké Meziříčí (25. 2. 2003). MA21 je oficiální metoda pro zvyšování kvality veřejné správy, která umožňuje, aby se město rozvíjelo v rovnováze všech klíčových oblastí – sladilo hospodářský rozvoj se sociálními požadavky a respektovalo životní prostředí. Nástrojem pro měření a hodnocení MA21 je sada kritérií. Úspěšnost v jejich naplňování pak rozděluje zúčastněná města do čtyř základních kategorií – od nejnižší kategorie D až po nejvyšší kategorii A. Těmto kategoriím předchází ještě tzv. nulová kategorie tj. „Zájemci“.

Během let fungování Zdravého města Velké Meziříčí postoupilo v roce 2010 z kategorie D do kategorie C, v roce 2017 jsme auditovali v kategorii C první oblast, v roce 2018 další dvě oblasti, čímž jsme splnili kritérium pro C* a v roce 2019 jsme auditovali 7 oblastí a splnili jsme kritéria pro C***. V roce 2020 jsme splnili všechna požadovaná kritéria a postoupili jsme do kategorie B.

Audity udržitelného rozvoje jsou zaměřeny na 10 základních témat rozvoje v souladu s mezinárodními Aalborskými závazky. Audity hodnotí stav a trendy ve sledovaných tématech s ohledem na dlouhodobý udržitelný rozvoj města. Metodiky jsou využitelné v programech a metodách pro udržitelný rozvoj měst, obcí a regionů v ČR – zejména MA21, dále Smart City, a další. V metodě MA21 jsou Audity UR přímou součástí hodnocení v pokročilých kategoriích.

Audity UR dle Metodik jsou významnými analytickými podklady pro strategie a koncepce. Metodiky mají návaznost na implementaci dokumentu ČR 2030 a Cílů udržitelného rozvoje v rámci Metodik hodnocení udržitelného rozvoje municipalit a regionů (dle mezinárodních Aalborských závazků):

Správa věcí veřejných a územní rozvoj – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Životní prostředí – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Udržitelná výroba a spotřeba – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Doprava – zpracováno v roce 2018 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Zdraví – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Místní ekonomika a podnikání – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Vzdělávání a výchova – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Kultura a volný – zpracováno v roce 2017 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Sociální prostředí – zpracováno v roce 2018 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

Globální odpovědnost – zpracováno v roce 2019 v kategorii C
– zpracováno v roce 2020 v kategorii B

V roce 2020 tuto asociaci tvořilo více než 130 měst, obcí, městských částí, mikroregionů a místních akčních skupin, které se zapojují do postupu strategického rozvoje a do diskusí o záměrech města v souladu s požadavky udržitelného rozvoje a aktivním zapojením veřejnosti.

5 AKTIVITY REALIZOVANÉ V ROCE 2020

Mezinárodní den mateřského jazyka

Termín: 21. 2. 2020

Procvičit si zábavnou formou český jazyk a strávit příjemné páteční odpoledne dorazilo do prostor bývalé restaurace Obecník okolo padesáti dětí se svými rodiči. Proběhl zde 1. ročník oslavy, kterou u příležitosti Mezinárodního dne mateřského jazyka připravili členové Komise Zdravého města Velké Meziříčí.

Dvouhodinový program, do kterého se aktivně zapojili nejen děti, ale i jejich rodiče, sklídl velký úspěch. Soutěžním odpolednem návštěvníky provedly Libuše Kotoučková a Květoslava Koudelová. Děti si tak díky připraveným hrám měly možnost vyzkoušet aktivity podporující správné dýchání při mluvení, zúčastnit se hry rozvíjející sluchové vnímání, procvičit si výslovnost hlásek či si zahrát na básníka.

Den pro ženu

Termín: 7. 3. 2020

Prostory bývalé restaurace Obecník ožily 7. března oslavou Mezinárodního dne žen. Návštěvníci využili nabídky členů komise Zdravého města a dorazili si vychutnat připravený program.

K pokoukání i zakoupení byly šperky, drahé kameny, malovaná trička, ručně vyráběná mýdla, chutné domácí marmelády, krásné zdobené perníčky, šité bytové doplňky, šitá i háčkováná dámská móda, přírodní kosmetika a malované hrnečky a obrázky. Mimo prodejní výstavu se dámy mohly nechat nalíčit, některé využily i poradenství v péči o pleť, jiné sbíraly inspiraci.

Přestože šlo o první ročník oslavy Mezinárodního dne žen pod taktovkou Zdravého města, dorazilo okolo sedmdesáti návštěvníků a jejich pozitivní reakce pořadatelky potěšily.

Čistá Vysočina

Termín: 16. 4. 2020

K Mezinárodnímu dni Země, který připadá na 22. dubna, kraj tradičně pořádá osvětovou akci Čistá Vysočina, která proběhla letos už podvanácté. Úklid probíhal v termínu od 6. do 19. dubna 2020. Dobrovolníci se mohli přihlásit pomocí elektronického formuláře do 29. února 2020. V loňském roce se pro oblast Velkého Meziříčí přihlásilo 1 429 osob. Kraj akci realizuje v rámci dvou svých projektů Zdravý Kraj Vysočina a MA21.

Kraj Vysočina v rámci projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21 vyhlašuje XII. ročník úklidu prostředí u silnic našeho kraje s názvem:

ČISTÁ VYSOČINA

úklid veřejného prostranství a přírody na Vysočině ve dnech 6. – 19. dubna 2020

- Termín přihlašování na akci a nahlášení sbraného prostoru: 1. 1. – 29. 2. 2020
- Pytle na odpad budou poskytovány zdarma na kontaktních místech, o kterých budete včas informováni.
- Svoz odpadků u silnic I., II. a III. třídy mimo obce zajišťuje Krajská správa a údržba silnic Vysočiny
- V případě sběru odpadků v obci si nejdříve domluvíte sběr a svoz s obecním úřadem.
- Akce nenahrazuje svoz domácího velkoobjemového odpadu.
- Sběr a svoz odpadu z ostatních ploch je nutné konzultovat s jejich vlastníkem.

Vítáme pomoc každého: škol, pracovníků firem, neziskových organizací, obcí i jednotlivců!

Elektronický přihlašovací formulář a další informace naleznete na www.kr-vysocina.cz/cistavysocina.
Více informací: Oldřich Šklnář, odbor regionálního rozvoje, sklnar.o@kr.vysocina.cz, 564 602 562, 724 650 149 a Petr Holý, odbor regionálního rozvoje, holy.p@kr.vysocina.cz, 564 602 538.

Vzhledem k pandemii covid-19 byla akce Čistá Vysočina zrušena.

ilustrační foto

Den Země

Termín: 22. 4. 2020

Den věnovaný Zemi a životnímu prostředí každoročně připadá na 22. dubna. Jde o ekologicky motivovaný svátek, který upozorňuje na dopady ničení životního prostředí. I ve Velkém Meziříčí se každý rok slaví, a to pod taktovkou Kopretiny – centra pro rodiče s dětmi a pod záštitou Zdravého města Velké Meziříčí. V loňském roce se bohužel z důvodu opatření v boji proti koronaviru neuskutečnil, tak jak jsme tomu byli zvyklí v přírodě.

Ale velice významná část se zvládne i online, takže se všichni mohli podílet na oslavě planety z domova. Den Země byl totiž zaměřen na úklid digitálního prostředí. I ve virtuálním světě totiž existuje znečištění, které ovlivňuje reálné prostředí. Zapojit se mohl každý!

Dne 22. dubna 2020 jsme oslavili 50. výročí Dne Země. První Den Země se slavil 22. dubna 1970 v San Franciscu a kampaň spojená s tímto svátkem si kladla za cíl přenést otázku ekologie do politických kruhů. Díky úspěchu první akce byla založena Americká agentura pro ochranu životního prostředí, bylo přijato několik klíčových ekologických zákonů a dnes se ke Dni Země připojuje více než miliarda lidí ve 175 státech světa bez ohledu na víru či národnost.

Praktickým cílem loňského svátku bylo uspořádat si své digitální prostředí a smazat z elektronických zařízení všechny nepotřebné informace, které se postupem času staly odpadem. Často si totiž neuvědomujeme, že i v digitálním světě existuje znečištění, které ovlivňuje reálné prostředí. Téměř všechny online aktivity přitom zvyšují naši uhlíkovou stopu. Odhaduje se, že do roku 2025 budou úložiště dat (především jejich chlazení) využívat pětinu veškeré vyrobené energie a stanou se jedním z největších světových znečišťovatelů.

Digitální úklid tak má velmi reálný základ a efekt. Odstraněním digitálního odpadu uvolníme úložiště ve svých zařízeních, což je zrychlí a ušetří drahocenný čas. Organizovaný digitální pracovní prostor vede mimo jiné k lepší orientaci a tím i zvýšení produktivity. Můžete se při tom také inspirovat a objevit zapomenuté nápady, které by jinak skončily v „křemíkovém nebi“.

Ten kdo se do akce zapojil a (ať už jako jednotlivec nebo organizace), vyčistil svoje zařízení od zbytečného nepořádku (staré fotografie, filmy, nepoužívané aplikace, nepřečtené e-maily, zkrátka soubory, které již nepotřebujete) a mohl zadat množství gigabajtů, které odstranil na webu digital.worldcleanupday.org. Tímto způsobem můžeme vyčistit naši společnou úsporou – celosvětově, v jeden den!

Kola pro Afriku

Termín: 8. 6. a 10. 6. 2020

Darovat kolo, které už nevyužívají, mohli lidé v areálu Technických služeb Velké Meziříčí během dvou určených dní. Zdravé město Velké Meziříčí se zapojilo do projektu Kola pro Afriku a zorganizovalo sbírku bicyklů pro děti v africké Gambii. **Nakonec ani organizátoři nečekali takový úspěch, za první den zájemci darovali 215 kol, za druhý pak 310 kol.**

Darovanými koly chceme těmto dětem umožnit cestu ke vzdělání. Pomáhat potřebným není povinnost, je to ctností otevřeného člověka. Pomáhat potřebným přináší své plody na mnoho stran. Z reakcí české společnosti na projekt Kola pro Afriku a obecně pomoc druhým vnímáme, že otevřenost pro potřeby druhých v nouzi je přirozeností člověka.

Darováním kola to pro členy týmu pouze začíná. Kola se sváží, třídí, opravují. Poté se kola, náhradní díly i servisní kufry nakládají do kontejneru a ten pak putuje na loď. Nastává další fáze, a to výběr škol zapojených do projektu, školení mechaniků a nejpříjemnější část celého projektu, což je slavnostní předání. Ve skutečnosti taková cesta od českého dárce po gambijské dítě trvá půl roku.

SBÍRKA KOL PRO AFRIKU

Pořádá: Město Velké Meziříčí

Kdy: 8. a 10. 6. 2020
13.00 - 16.00 hod.

Kde: Karlov 1398/54, Velké Meziříčí,
v areálu sběrného dvora technických služeb VM.

Co sbíráme? Kola v jakémkoliv stavu a velikosti

Bližší informace poskytnete: Josef Švec, +420 566 781 150

Na vřadění zájmi většně z nás, darování čar je ale pro každého jiné. Mj. co máme kaskok, udržem pomoci.

WWW.KOLAPROAFRIKU.CZ

Den bez tabáku

Termín: 26. 6. a 28. 6. 2020

Celkem 153 schodů absolvovali příznivci akce s protikuřáckou tematikou Vzhůru za čistým vzduchem, která se uskutečnila 26. až 28. června. Akce, kterou pořádalo Zdravé město Velké Meziříčí, měla za cíl upozornit na škodlivost a rizika spjatá s užíváním tabáku. **Vystoupat na ochor věže kostela sv. Mikuláše přišlo 314 zájemců.**

Nejvíce účastníků bylo v sobotu, a to 212.

Událost se pojila s mezinárodní kampaní Světový den bez tabáku, kterou podporuje Státní zdravotní ústav i Světová zdravotnická organizace (WHO), z jejíž iniciativy se Světový den bez tabáku vyhlašuje už od roku 1987.

Podle WHO zabije kouření téměř 6 milionů lidí ročně, z nichž je většina kuřáků, ale i více než 600 000 nekuřáků vystavených pasivnímu kouření. Žádné jiné spotřební zboží nezabije tolik lidí a tak zbytečně jako tabák, který má na svědomí ve dvacátém století 100 milionů životů.

Den zdraví na téma „Bez obalu“

Termín: 8. 9. 2020

Část velkomeziříčského náměstí se proměnila na festival neziskového sektoru města, pořadatelé ze Zdravého města Velké Meziříčí nechali postavit stánky pro firmy v okolí zabývající se zdravou výživou, vystavovatele a organizace, které se podílely na doprovodném programu. Nechybělo ani pódium pro přednášejícího Karla Jonáka, kuchaře Jana Rimplera a Vandu a Standu s jejich hudebním vystoupením pro děti – vše samozřejmě s ekologickou tematikou. Jedna přednáška, na které Pavla Švecová ukázala třeba voskované ubrousky a další pomůcky k eliminaci odpadu v domácnosti, se uskutečnila v prostorách Obecníku. Osvětová přednáška, která přiměla posluchače zamyslet se nad zbytečnými obaly, nesla název „**Jak na domácnost bez odpadů**“.

Návštěvníci měli možnost nechat si změřit tlak i hladinu cukru v krvi, navštívit výtvarné dílničky nebo absolvovat kvízy. Velký zájem strhla ukázka stloukání másla. Možností bylo mnoho, jen tak poslouchat, vzdělávat se, poučit se, bavit se i nakupovat. Prodejci zejména regionálních potravin nabízeli vše v bio kvalitě nebo výrobky ručně vyráběné. Velký zájem v průběhu celého dne dokázal zájem lidí o ekologii a udržitelný rozvoj.

Prodejci: Olejový mlýn Petráveč, Rybářství Kolář, Spolek včelařů, Petra Svobodová PS ART, Vinotéka v Radnické, JEZ food, Zahradnictví Rozmarínek, Koření od Davidka, Magda Buršíková – šperky, Sýry z farmy, INGELD

Na doprovodném programu se podíleli: Oblastní charita Žďár nad Sázavou, Nízkoprahový klub Wellmez, Dóza - středisko volného času Velké Meziříčí, Kopretina - centrum pro rodiče s dětmi, Velké Meziříčí, Chaloupky o.p.s., Hotelová škola Světlá a SOŠŘ Velké Meziříčí, Eko-Kom, a.s. autorizovaná obalová společnost, Aliance žen s rakovinou prsu, o.p.s., Nemocnice Sv. Zdislavy Mostiště, Skautské středisko Velké Meziříčí, Český červený kříž, Dům zdraví, Jupiter club, Pytlíci CZ.

Den záchranářů

Termín: 10. 9. 2020

Zdravotníci, hasiči a policisté předvedli ve čtvrtek 10. září ukázky své práce na velkomeziříčském náměstí. Proběhl již pátý Den záchranářů.

Jak probíhá resuscitace člověka, jak je náročné obléknout si ochranný oblek bránící před nákazou infekcí, jak bezpečně uhasit hořící olej nebo jak probíhá zadržení nebezpečného pachatele s pomocí policejního psa, se dozvěděli děti i dospělí během dvouhodinového programu Dne záchranářů.

Kromě akčních ukázek z běžné činnosti záchranářů si zájemci mohli prohlédnout zblízka hasičskou techniku, policejní motocykl s vozem a stanoviště záchranné služby včetně sanitky. Posléze hlavně děti nadšeně uvítaly možnost pohladit si služebního psa, vyzkoušet si, jak se cítí zločinec s pouty na rukách a zblízka si prohlédnout, jak funguje vyprošťovací zařízení hasičů.

Cílem akce bylo nejen děti naučit správně reagovat v různých krizových situacích, ale také poznat zblízka práci záchranářů, kteří denně zachraňují zdraví a životy druhých.

Den záchranářů uspořádalo Zdravé město Velké Meziříčí ve spolupráci s Krajem Vysočina. Na ukázkách se podílely Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, Hasičský záchranný sbor Velké Meziříčí, Policie ČR a Městská policie Velké Meziříčí.

Evropský týden mobility a Evropský den bez aut

Termín: 16. 9. – 22. 9. 2020

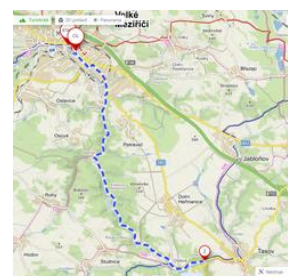
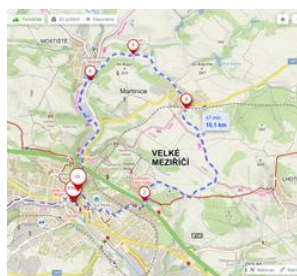
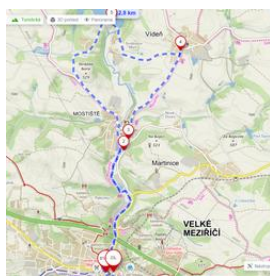
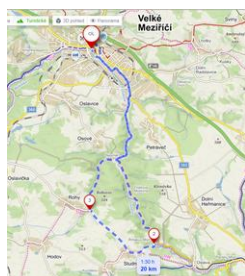
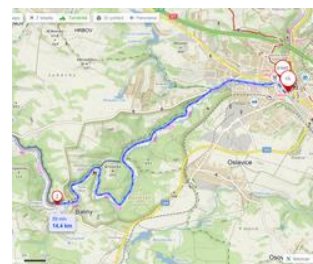
Evropský týden mobility, který proběhl od 16. do 22. září, propagoval heslo „Tvůj styl, tvoje volba“.

Do akce se jako každoročně zapojilo Zdravé město Velké Meziříčí a neziskové organizace Chaloupky o.p.s. Velké Meziříčí, Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi, Dóza – středisko volného času, školy i soukromí podnikatelé, kteří se podílejí na obsáhlém programu.

Po celý týden se mohli zájemci zúčastnit Meziříčských cyklotoulek. Členové Komise Zdravého města připravili pět tras, ze kterých měli účastníci absolvovat alespoň tři. Kdo ukázal minimálně tři svoje fotografie z uvedených míst, obdržel v hale radnice malý dárek.

Fotografovat se mohlo na těchto místech:

- Trasa č. 1 – foto v Balinách
- Trasa č. 2 – údolí řeky Oslavy za Panským mlýnem směrem ke splavu před Holomkovým mlýnem
- Trasa č. 3 – na hrázi přehrady Mostišťe
- Trasa č. 4 – železniční viadukt v Martinicích
- Trasa č. 5 – foto v Rozích

Z programu zaujal mnoho příznivců udržitelného rozvoje Evropský den bez aut nebo výtvarná soutěž. Žáci si zkusili orientační běh v zámeckém parku a děti ze školky tvořily v Dóze.

6 PLÁNOVÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

Spokojenost občanů s místním společenstvím a mobilita a místní přeprava obyvatel Velkého Meziříčí, 2020

I přes nelehké období spojené s vyhlášenou pandemií koronaviru se město rozhodlo uspořádat dotazníkové šetření, které bylo součástí projektu „Tvorba strategických dokumentů, zvýšení kvality a profesionalizace Městského úřadu Velké Meziříčí“.

Cílem tohoto průzkumu bylo zprostředkovat vedení města názory, postoje a preference obyvatel města, ve kterém žijí a pracují. Zajímali nás i další dílčí aspekty spokojenosti občanů ve vztahu k jednotlivým tematickým oblastem. Chtěli jsme zhodnotit spokojenost obyvatel pomocí standardních ukazatelů, evropských indikátorů. Ty lze potom vzájemně porovnávat i s jinými městy. Názory občanů budou dále zohledněny i v rámci zpracování strategických dokumentů města.

Formulář byl publikován na webových stránkách města www.velkemezirici.cz, ve dvojí podobě. První forma, jako interaktivní formulář, který stačí vyplnit a odeslat. Druhá podoba je dokument, který je možné stáhnout, vyplnit a scan odeslat na email Zdravého města Velké Meziříčí – zm@velkemezirici.cz.

Formulář byl rovněž publikován v tištěném měsíčníku Velkomeziříčsko, který občané vystřihli, vyplnili a odevzdali do připravených sběrných boxů umístěných v budovách radnice, Náměstí 29/1 – ve vestibulu, budova bývalé spořitelny, Náměstí 14/16 – 1. patro, hala EO, OP, CD, Náměstí 14/16 – 2. patro, hala ŘP, TP a Dům zdraví, Poříčí 1256/11, 1. patro, nová budova, poblíž pracoviště informací). Na těchto místech bylo rovněž možné vyzvednout čisté formuláře a tyto vyplnit a odevzdat či elektronicky zaslat v době od 6. 5. 2020 do 5. 6. 2020.

Šetření bylo provedeno v červnu 2020 pomocí standardizovaného dotazníku. Podařilo se nám získat 202 vyplněných dotazníků, na jejichž základě byla vyhotovena závěrečná zpráva, týkající se indikátorů ECI A.1 a ECI A.3.

Zdravotní plán města Velké Meziříčí na období 2021 - 2025

Záměr na zpracování Zdravotního plánu města Velké Meziříčí na léta 2020-2025 vzešel z dlouhodobé komunikace s veřejností a byl podpořen Národní sítí Zdravých měst. Současně byl jako vítaný prvek při aktivitách města souvisejících s postupem z kategorie C do kategorie B, v rámci plnění kritérií v rámci MA21. Nejdříve došlo ke zpracování Analýzy zdraví obyvatel ORP Velké Meziříčí (náklady na její zpracování uhradila Národní síť Zdravých měst ČR v rámci projektu financovaného z ESF). Zdravotní plán města Velké Meziříčí byl připraven pod metodickým vedením Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR) podle doporučení odborné Pracovní skupiny Ministerstva zdravotnictví pro Zdravotní plány.

Jedná se o odborný dokument, který doplňuje dosud chybějící strategické plánování v oblasti péče o veřejné zdraví.

Je nutné zdůraznit, že zdraví obyvatel je průřezové téma, které úzce souvisí se všemi oblastmi života ve městě. Vytvoření optimálních podmínek pro zdraví ve městě je záležitost dlouhodobá a velmi komplexní. Předkládaný Zdravotní plán není vizí toho, co by město mohlo či mělo udělat pro dosažení ideálního stavu. Je to konkrétní střednědobý plán, který vychází z reálných finančních, personálních a organizačních možností města ve smyslu intervencí pro zdraví občanů a také z možností partnerů, kteří budou jednotlivé aktivity plánu realizovat a kteří se na vytváření plánu podíleli.

Návrh Zdravotního plánu byl zpracován v expertní skupině tvořené zástupci města, partnery města z řad zdravotnických zařízení, neziskových organizací a dalších subjektů. Odbornou garanci převzala Národní síť podpory zdraví, o. s. a Národní síť Zdravých měst.

Hlavní cíle Zdravotního plánu vychází z mezinárodního dokumentu Světové zdravotní organizace Zdraví 21, který obsahuje 21 strategických cílů pro zlepšení veřejného zdraví. Z těch bylo pro Velké Meziříčí rozpracováno 6 oblastí ovlivňujících zdraví obyvatel města zásadní měrou, na něž jsou navázána jednotlivá opatření a konkrétní aktivity.

Zpracování Zdravotního plánu předcházela Analýza zdravotního stavu obyvatel města Velké Meziříčí (2018), která je nedílnou součástí dokumentu. Tato analýza se soustředila na prověření zdravotního stavu obyvatelstva na území města a blízkého regionu z hlediska základních ukazatelů zdraví, jako jsou délka života, nemocnost a úmrtnost. Pro analýzu byly využity tzv. zdravotní indikátory doporučené Ministerstvem zdravotnictví, pro něž poskytly data odborné celostátní instituce (ČSÚ, ÚZIS).

Zdravotní plán byl sestaven na dvou jednáních (27. 11. 2019 a 10. 2. 2020) starostou jmenovanou pracovní skupinou, sestávající z odborníků zahrnující veškeré oblasti ovlivňující zdraví obyvatel města. Díky pandemii covid-19 proběhlo veřejné projednání tohoto plánu až 24. září 2020. Po zapracování všech připomínek byl Zdravotní plán schválen 15. 12. 2020 na zasedání zastupitelstva města.

7 DOTACE

Fond Vysočiny – „Místní Agenda 21 a Zdraví 2020 v Kraji Vysočina 2020“

Zastupitelstvo Kraje Vysočina, stejně jako v uplynulých letech, na svém zasedání 13. prosince 2019 schválilo na rok 2020 Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu naplňování a propagace principů místní Agendy 21 a Zdraví 2020 v Kraji Vysočina. Žádosti bylo možné předkládat od 20. 1. 2020. Vzhledem k tomu, že jsme zařazeni v kategorii C Kritérií MA21, může výše naší dotace na jeden projekt být max. 80.000,-- Kč a spoluúcast žadatele musí být 40% z celkových uznatelných nákladů projektu. Vzhledem ke snaze navázat na předkládané projekty v předcházejících letech a podpořit činnost některých organizací ve městě, vzešel návrh vypracovat jeden projekt. Pomocí tohoto projektu jsou podpořeny všechny aktivity a všechny organizace působící ve městě, které se zapojí stejně tak jako v minulých letech. Takto se zajistí širší účast města v celonárodních kampaních.

Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Kraje Vysočina na podporu a naplňování a propagaci principů Agendy 21 a Zdraví 2020 byla v řádném termínu podána a schválena zastupitelstvem Kraje Vysočina požadovanou částkou 80.000,- Kč.

Kromě Města Velké Meziříčí budou přizváni k organizaci na společných akcích a příjemcem dotace Dóza - středisko volného času Velké Meziříčí, Kopretina - centrum pro rodiče s dětmi Velké Meziříčí, Chaloupky o. p. s. Velké Meziříčí, Junák - svaz skautů a skautek ČR, Wellmez - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Spolek žen Velké Meziříčí.

Z jeho rozpočtu byly financovány všechny akce konané v roce 2020 v této zprávě uvedené.

8 GRANTOVÝ PROGRAM ZDRAVÉ MĚSTO 2020

Zastupitelstvo města na svém zasedání dne 17. prosince 2019 schválilo Grantový program Zdravé město - Město Velké Meziříčí na rok 2020. Doba pro předkládání žádostí byla stanovena od 20. 1. 2020 do 20. 2. 2020. V požadovaném termínu bylo předloženo celkem 9 žádostí:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Velkém Meziříčí – Večer s hostem 2020

Mgr. Michaela Dvorská – Cvičení pro seniory

Škola TAEKWON-DO I.T.F. GE-BAEK HOSIN SOOL, z. s. – Cvičení pro děti

Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájemce a další vzdělávání – Práce se dřevem v environmentální výchově

Junák - český skaut, středisko Velké Meziříčí, z. s. – Indiánské léto 2020

Kynologický klub Velké Meziříčí, z. s. – Zdravě se psím parťákem

Sociální služby města Velké Meziříčí – Aktivní stárnutí

Základní škola Velké Meziříčí, Sokolovská 470/13, Velké Meziříčí – Kruh 2020

Základní škola Velké Meziříčí, Školní 2055, Velké Meziříčí – Prevence sociálně patologických jevů žáků 5. – 9. tříd

Všechny žádosti odpovídaly podmínkám Výzvy Grantového programu Zdravé město - Město Velké Meziříčí 2020. Komise Zdravého města a MA21 dne 2. března 2020 jednotlivé žádosti projednala a dle kritérií pro hodnocení žádostí (bodového hodnocení) doporučuje schválit požadované částky.

Sedm žádostí mělo požadovanou výši podpory od města 8.000,-- Kč, jedna žádost byla s požadavkem na 7.800,--Kč a jedna žádost s požadavkem 7.000,-- Kč. V pravidlech Výzvy je uvedeno, že finanční prostředky může získat žádost hodnocená s dosažením minimálního počtu 50 bodů, max. je 75 bodů dle kritérií. Všechny projekty byly komisí ohodnoceny v rozmezí do 63 - 71 bodů a byly doporučeny na výši podpory dle požadavku tj. 7x 8.000,-- Kč, 1x 7.800,-- Kč, 1x 7.000,-- Kč.

9 MEDIALIZACE ZDRAVÉHO MĚSTA A MÍSTNÍ AGENDY 21

Medializace projektu Zdravé město, místní Agendy 21 a aktivit podporující zdraví obyvatel a udržitelný rozvoj je zajišťována v místních médiích, např. v měsíčníku Velkomeziříčsko i na jeho webu, na webových stránkách a na Facebooku města. Podrobné informace o výstupech Zdravého města Velké Meziříčí (pozvánky na konané akce, zprávy a fotografie z akcí) byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách města v sekci „Zdravé město a MA21“. Dále je využíván místní rozhlas a výleповé plochy města.

10 AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Akreditované vzdělávání je zaměřeno jednak na prohloubení potřebných znalostí koordinátora, vedení města a pracovníků úřadu v oblasti Zdravého města, místní Agendy 21 a udržitelného rozvoje a jednak na vzdělávání veřejnosti. Vzdělávání má připomenout principy udržitelného rozvoje a jejich zavádění do praxe při zohledňování místních poměrů. Cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí ve městě při vysoké míře zapojení veřejnosti.

Na květen roku 2020 bylo naplánováno akreditované školení úředníků Městského úřadu Velké Meziříčí v oblasti „Místní Agendy 21“, a to v rámci projektu Tvorba strategických dokumentů, zvýšení kvality a profesionalizace Městského úřadu Velké Meziříčí (Výzva 80). Vzhledem k pandemii covid-19 bylo toto školení přesunuto na příští rok 2021.

Akreditované vzdělávání koordinátora

Povinností koordinátora vyplývající z naplňování Kritérií MA21 je min. jednou ročně absolvovat akreditované vzdělávání. V loňském roce se koordinátor Zdravého města Ing. Švec zúčastnil akreditovaného školení pro průběžné vzdělávání „Místní Agenda 21“ (Institut komunitního rozvoje). Taktéž absolvoval vzdělávací programy pořádané NSZM, které kvůli pandemii covid-19 probíhaly on-line.

11 MA21 - ZÍSKÁNÍ KATEGORIE "B"

Termín: 12. 11. 2020

V rámci Auditu udržitelného rozvoje se Velkému Meziříčí na podzim podařilo postoupit do kategorie „B“. Stalo se tak po necelých dvaceti letech, kdy je součástí Národní sítě zdravých měst.

Velké Meziříčí se zařadilo mezi nejlépe hodnocená města v činnostech vedoucích k udržitelnému rozvoji. V polovině listopadu proběhla na městském úřadě obhajoba kategorie B kritérií místní Agendy 21 (MA21).

Nejenom v rámci agendy Zdravého města posuzovali experti z Pracovní skupiny MA21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj dlouhodobou práci jednotlivých odborů úřadu. Audit deseti oblastí v rámci mezinárodní dohody o udržitelném rozvoji:

Správa věcí veřejných a územní

Životní prostředí

Udržitelná výroba a spotřeba

Doprava

Zdraví

Místní ekonomika a podnikání

Vzdělávání a výchova

Kultura a volný

Sociální prostředí

Globální odpovědnost

Proces ukázal, že Velké Meziříčí se v posledních letech rozvíjí udržitelným způsobem.

12 ZÁVĚR

Město uplatňuje metodu kvality MA21 prostřednictvím projektu Zdravé město. Postup do kategorie C před deseti lety značí, že kroky k udržitelnému rozvoji činí dlouhodobě. Cílem systematické práce radnice je zapojit veřejnost do rozhodování o dění ve městě, pracovat na zlepšení kvality strategického řízení města a uplatňovat principy udržitelného rozvoje ve všech oblastech činnosti nejen městského úřadu, ale města celkově.

V roce 2001 Velké Meziříčí vstoupilo do Národní sítě zdravých měst a následně v roce 2010 postoupilo do kategorie C a v roce 2020 dosáhlo druhé nejvyšší kategorie B.